

Företagsklimat

2012

EN TIDNING FRÅN
SVENSKT NÄRINGSLIV

MÖNSTERKOMMUN MED SERVICEANDA

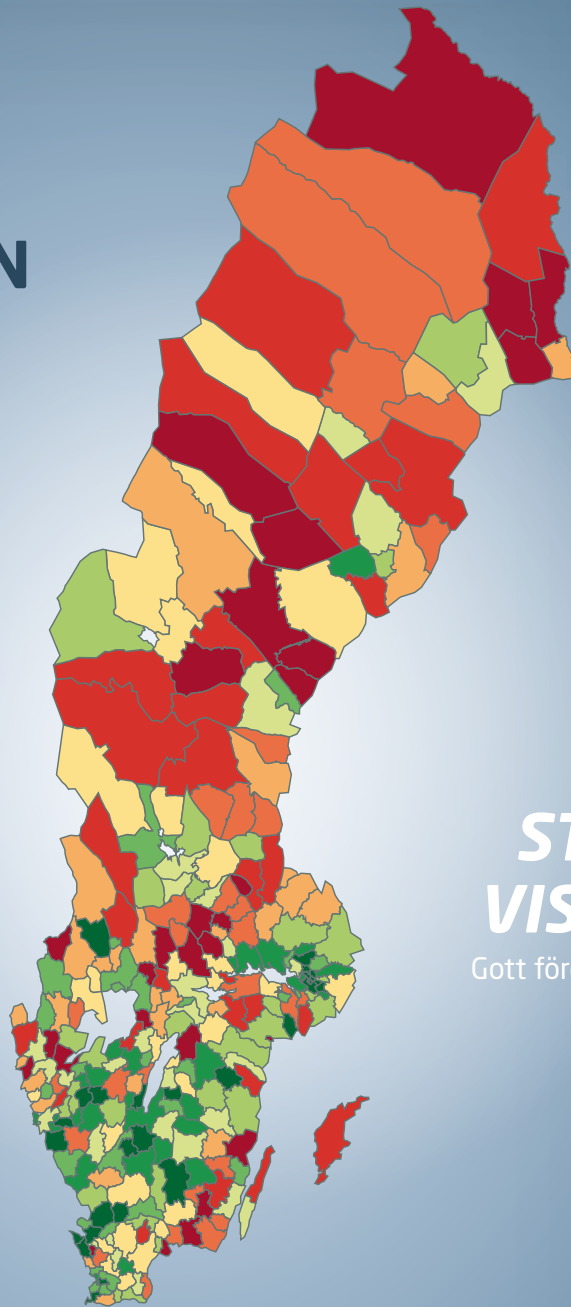
Hög service ledord i Mönsterås

ÅTVIDABERG GILLAR SKOLAN

Fokus på UF och unga gav topplacering

TROSAS 10 BÄSTA TIPS

Lär av kommunen på silverplats

STOCKHOLM VISAR VÄGEN

Gott företagsklimat har inte med
storleken att göra

Var finns Sveriges bästa företagsklimat?

ALL FAKTA DU BEHÖVER OM ENKÄTEN OCH RANKINGEN

SVENSKT NÄRINGSLIV

Företagsklimat 2012

VARFÖR GÖR SVENSKT NÄRINGS LIV EN RANKING ÖVER KOMMUNERNAS FÖRETAGSKLIMAT? För att det lokala företagsklimatet är viktigt. Det har stor betydelse för företagande, jobb och välfärd. Sverige når bra placeringar i flera internationella mätningar som berör företagandets villkor. Trots det upplever de 38 000 företagare som svarat på vår enkät att det finns en stor potential att förbättra det lokala företagsklimatet.

Vi kan ha delade meningar om hur vårt samhälle ska se ut och organiseras. Men villkoren för företagande är grundläggande för vår välfärd. Tillväxten gör att det finns fler resurser att fördela. Det är när tillväxten uteblir som grupper i samhället ställs mot varandra.

Svenskt Näringsliv menar att det finns ett tydligt samband mellan gott företagsklimat och positiv befolkningsutveckling, en kommunal ekonomi i balans samt låg arbetslöshet i grupper som står långt från arbetsmarknaden. Tre goda skäl för en satsning på ett bättre företagsklimat.

Klättrarna i rankingen visar vilka kommuner som har tagit viktiga initiativ för ett förbättrat företagsklimat. Trosa, Åtvidaberg och Surahammar har alla gjort ett enastående jobb!

I Trosa (plats 2 i rankingen) menar kommunchefen Johan Strandlund att det är företagen som har hjälpt kommunen att bli bättre. I dialogen med företagen har kommunen förstått att det är handling – inte ord, som är det avgörande. Kommunen ska leverera och förstå sin roll.

Åtvidaberg (plats 21) har gått från ett brukssamhälle med stora ekonomiska problem till en välmående kommun med varierat näringsliv av små och medelstora företag. Rankingutvecklingen speglar mycket väl hur kommunen och samhället i stort har förändrats.

Årets superklättrare är Surahammar som lämnar plats 264 och avancerar till plats 119.

Servicen och ärendehantering får höga omdömen och företagen upplever ett nytt positivt förhållningssätt både från politiker och tjänstemän.

”Mitt bästa råd är att verkligen lyssna på företagen, att vara tillgänglig och prestigelös och alltid ha en öppen dialog”, säger den nya tidens näringslivschef Sabine Dalstedt.

Visst, en ranking kan vara både jobbig och utmanande. Någon kommer alltid sist. Men vårt syfte är gott. Vi vill sporra alla kommuner i Sverige till ett bättre företagsklimat.

Carolina Brånby
Ansvarig för Lokalt företagsklimat
Svenskt Näringsliv

Innehållsförteckning

03. Årets klättrare: Surahammar
04. Så fungerar enkäten och rankingen
06. Rankingfaktorer
09. Täby konkurrensutsätter
10. Tio tips från toppkommun
12. I Åtvidaberg prioriteras skolan
14. Mönsterås kan service
16. Alla gillar Gnosjöns företag
17. Stockholm reser sig
18. Årets ranking

Tryck: Tellogruppen - miljömärkta med Svanen
licensnummer 341.363
Produktion: Skandevall Media AB, www.skandevall.se
Grafisk form: Alida Form, www.alidaform.se
Text: Lina Skandevall, Anna Dalqvist

Svenskt Näringsliv
114 82 Stockholm
Telefon 08-553 430 00
info@svensknaringsliv.se
www.svensknaringsliv.se

Raketfart uppåt för Surahammar

Surahammar i Västmanland är årets raket i Svenskt Näringslivs ranking över företagsklimatet i landets kommuner. Sedan förra året har kommunen klättrat 145 placeringar. Bättre kommunikation och en ny näringslivschef är några av förklaringarna, enligt ortens företagare.

TEXT: ANNA DALQVIST FOTO: SURAHAMMARS KOMMUN

Sabine Dahlstedt, näringslivschef i Surahammar, har all anledning att fira. – Det här känns helt fantastiskt. Att företagen i vår kommun ger företagsklimatet så gott betyg betyder att vi är på rätt väg, säger Sabine Dahlstedt, näringslivschef i Surahammar sedan två år tillbaka.

HAR FÅTT ETT ANSIKTE

Sabine anser att det är den förbättrade kommunikationen med företagen som gjort att många tycker att företagsklimatet blivit bättre. Kommunen har bland annat drivit flera projekt tillsammans med olika företag och det har gett ringar på vattnet.

– Kommunen och företagen har lärt känna varandra och företagen har också fått bättre kontakt med varandra, säger Sabine Dahlstedt.

Själv har hon spelat en viktig roll

genom att besöka många företag och synas på frukostar och företagsarrangemang, menar företagarna på orten.

– Det viktigaste är att vi fått ett ansikte, att vi fått en person att vända oss till i stort och smått. Sabine är en person som bjuder mycket på sig själv och det är enkelt att bara lyfta luren och ringa henne, säger Lena Oderstad-Andersson, som driver konferenshotell i Ramnäs.

KORTA BESLUTSVÄGAR

En annan förklaring till klättringen är att Surahammar är en kommun med korta beslutsvägar och en effektiv byråkrati. När Sveriges kommuner och landsting, SKL, i höstas gjorde en mätning av kommunernas servicenivå och myndighetsutövning kom Surahammar på andra plats. Mätningen gällde bland annat bygglov, brandtillsyn, markupp-låtelse och andra tillstånd.

– Vi har alltid fått den hjälp av kommunen som vi behövt. Senast var det när vi byggde ut vårt stora lager. Då gick det lätt och smidigt med alla till-

stånd, säger Ralph Wahlström, som tillsammans med kollegan Hans Niva driver Moon Radio i Surahammar. Moon Radio är en grossist inom radio- och Hifi-anläggningar.

Sabine Dahlstedts bästa råd till andra kommuner som vill klättra i rankingen är att kommunen måste vara synlig och tillgänglig för företagen på orten.

– Mitt bästa råd är att verkligen lyssna på företagen, att vara tillgänglig och prestigelös och alltid ha en öppen dialog, säger hon.

SURAHAMMAR

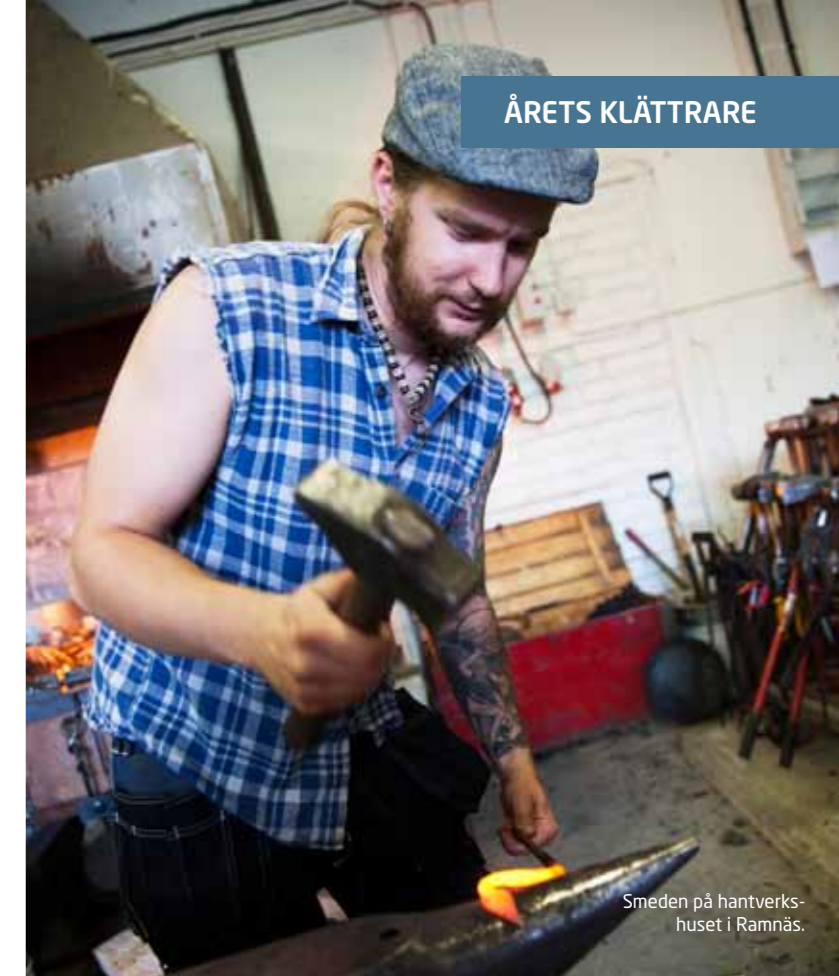
Folkmängd: 9 871 invånare

Företagande per 1 000
invånare*: 20,0

Rankingplacering: 119

Bästa gren: Service (30)

*företag med minst en anställd.

Smeden på hantverks-
huset i Ramnäs.

Fakta om enkät och ranking

VAR FINNS SVERIGES BÄSTA FÖRETAGSKLIMAT?

Varje år presenterar Svenskt Näringsliv en ranking av det lokala företagsklimatet. Den baseras på resultatet av en företagsenkät samt officiell statistik.

ENKÄTUNDERSÖKNING

- GRUNDEN FÖR RANKINGEN

Årets ranking bygger på enkätsvar från drygt 38 000 företagare. Undersökningen är gjord under perioden september till december 2011 av Demoskop, på uppdrag av Svenskt Näringsliv. Enkäten skickades till 200 företagare per kommun i kommuner med färre än 1 200 arbetsställen och färre än 50 000 invånare, till 400 företagare per kommun i kommuner med fler än 1 200 arbetsställen eller 50 000 invånare, till 600 företagare i Malmö och Göteborg samt till 1 200 företagare i Stockholm. Svarefrekvensen var 55 procent.

Resultaten för samtliga 290 kommuner redovisas på den öppna faktsajten www.foretagsklimat.se.

RANKINGFAKTORER

Rankingen innehåller totalt 18 faktorer som viktas olika tungt. Den tyngst vägande delen i rankingen är företagens uppfattning om "Det sammanfattande omdömet om företagsklimatet i kom-

munen". Den frågan utgör en tredjedel av rankingen. De frågor som var och en utgör 1/18 av rankingen är:

- Service till företagen.
- Tillämpning av lagar och regler.
- I vilken utsträckning anser du att kommunens verksamheter tränger undan privat näringsverksamhet?
- Tillgång på arbetskraft med relevant kompetens.

Fem delfrågor om attityder utgör tillsammans 1/18 och två infrastrukturfrågor står tillsammans för ytterligare 1/18.

I rankingen vägs också strukturella förutsättningar för företagande i respektive kommun in. Vi har valt ut sex statistiska faktorer från Statistiska Centralbyrån, SCB och UC AB. Varje statistisk faktor ger en artondels vikt i rankingen.

- **Marknadsförsörjning 2011** – visar hur stor andel av hushållens inkom-

ster som kommer från "frivilliga marknadsaktiviteter" – i huvudsak löneinkomster från privata företag.

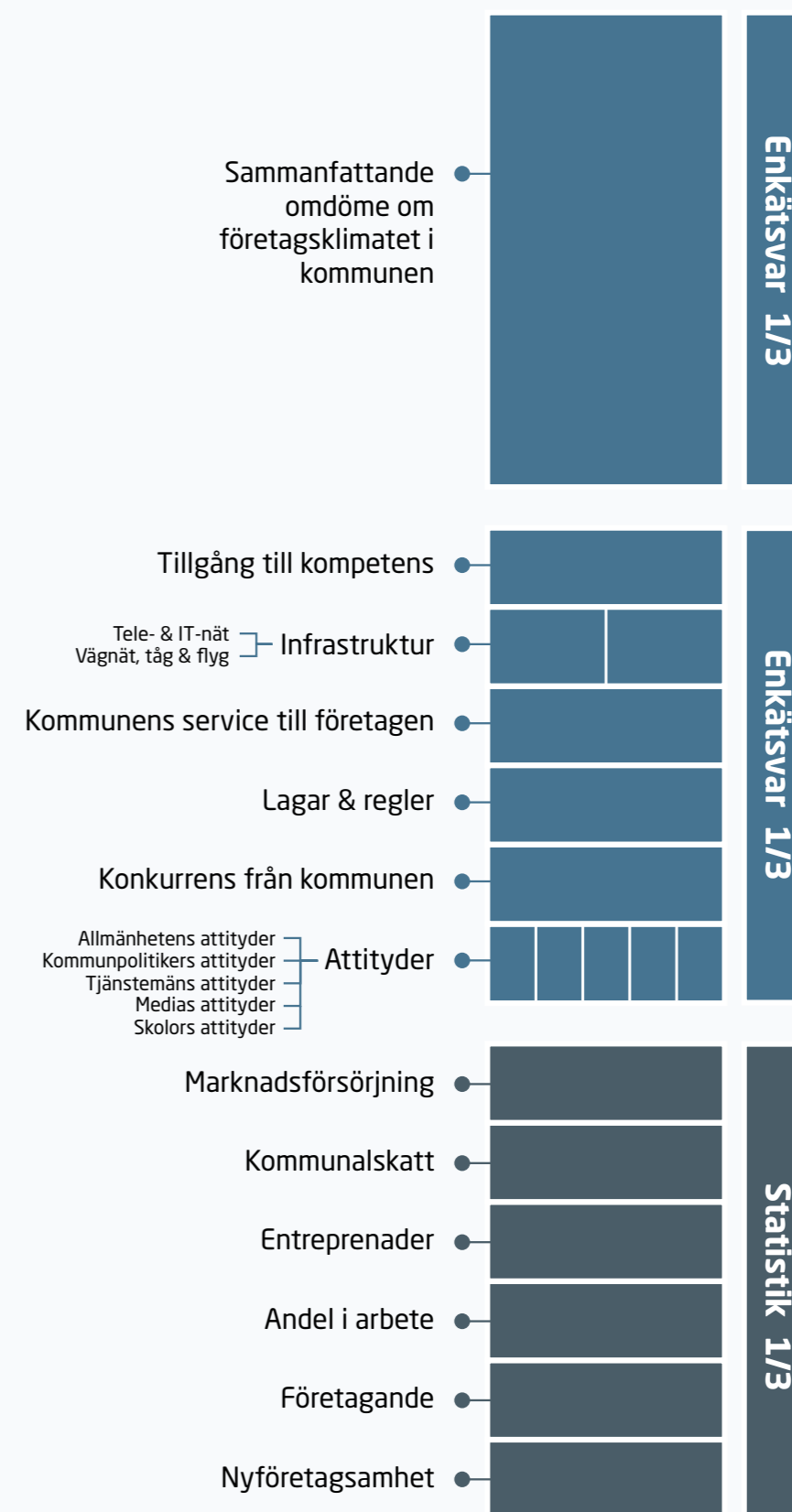
- **Kommunalskatt 2012.**
- **Entreprenader 2010** – visar hur stor del av kommunens totala verksamhet som är utlagd på entreprenad i privat drift.
- **Andel i arbete 2010** – visar andelen invånare som förvärvsarbetar.
- **Företagande 2011** – visar andelen privata arbetsgivare (företag med minst en anställd) per 1 000 invånare.
- **Nyföretagsamhet 2011** – visar andelen nyföretagsamma per 1 000 invånare i kommunen som under det senaste året tillkommit gruppen företagsamma. En företagsam person har ansvar för utvecklingen av ett företag, det vill säga innehar F-skattsedel, är delägare i ett aktivt handelsbolag, är vd eller ordinarie styrelsemedlem i ett aktivt aktiebolag.

DEN ÅRLIGA RANKINGLISTAN

De 290 kommunerna rangordnas efter varje faktor. Den kommun som exempelvis har den bästa kommunala servicen får 290 poäng, den med näst bäst resultat får 289 poäng och så vidare. Kommunen med lägst servicebetyg får alltså 1 poäng. Antalet poäng en kommun får speglar alltså exakt hur kommunen placerat sig i förhållande till de andra kommunerna inom respektive faktor.

För de faktorer som inte väger en artondel i beräkningen multipliceras poängen med 0,2 för attitydfrågorna och med 0,5 för infrastrukturfrågorna. Det sammanfattande omdömet multipliceras med 6 för att viktningen av de olika faktorerna ska bli den rätta. Den kommun som exempelvis får högst medelbetyg när det gäller kommunpolitiker- nas attityder till företagande får alltså 58 poäng för den faktorn ($290 \times 0,2$). Därefter adderas poängen för samtliga faktorer. Den kommun som får högst totalpoäng kommer på första plats.

Rankingens olika delar

Här är rankingfaktorerna:

DE KOMPLETTA RANKINGLISTORNA HITTAR DU PÅ FORETAGSKLIMAT.SE

MARKNADS-FÖRSÖRJNING

(utgör 1/18 av rankingen)

Marknadsförsörjning visar hur stor andel av löneinkomsterna som kommer från företag, föreningar och stiftelser. Marknadsförsörjningen kan ses som ett beskrivande mått på det lokala näringslivets vitalitet och omfattning.

TOPP 5

1. Danderyd
2. Nacka
3. Sollentuna
4. Täby
5. Lidingö

KLÄTTRARE

1. Olofström
2. Köping
3. Norsjö

KOMMUNALSKATT

(utgör 1/18 av rankingen)

Den skattesats som används i Svenskt Näringslivs ranking är kommunal- och landstingsskatt. Skatten påverkar företagsklimatet på flera sätt. Kommunalskatten har störst påverkan på människors privatekonomi. Den påverkar möjligheterna till att bygga det kapital som krävs för att starta företag. För redan existerande företag är det också viktigt att den lokala köpkraften är så stark som möjligt.

TOPP 5

1. Vellinge
2. Kävlinge
3. Örkeljunga
4. Staffanstorps
5. Solna

KLÄTTRARE

1. Alvesta
2. Gislaved
3. Värmdö

ALLMÄNHETENS ATTITYDER

(utgör 1/90 av rankingen)

Faktorn beskriver hur företagen upplever allmänhetens attityder till företagande. Allmänhetens inställning till och kunskaper om företagande har stor betydelse för det lokala företagsklimatet.

TOPP 5

1. Trosa
2. Vellinge
3. Gnosjö
4. Danderyd
5. Lidingö

KLÄTTRARE

1. Tanum
2. Sjöbo
3. Ärjärgård

TJÄNSTEMÄNS ATTITYDER

(utgör 1/90 av rankingen)

Faktorn beskriver hur företagarna upplever de kommunala tjänstemännens attityder till företagande. Det kan handla om bygglov, serveringstillstånd eller andra frågor. Hur tjänstemännen agerar har en viktig betydelse för hur enkelt det är att starta, driva och utveckla företag i kommunen. Det är viktigt att även de tjänstemän som inte direkt arbetar med att serva företagen inser att de också påverkar företagsklimatet.

TOPP 5

1. Trosa
2. Vellinge
3. Gnosjö
4. Danderyd
5. Lidingö

KLÄTTRARE

1. Surahammar
2. Torsby
3. Stenungsund

ENTREPRENADER

(utgör 1/18 av rankingen)

Entreprenader visar andelen av den kommunala verksamheten som genom upphandling eller direktupphandling köps in från privata företag, föreningar och stiftelser, mätt i kronor av kommunens totala omsättning. Genom att upphandla varor och tjänster undviks osund konkurrens från kommunen och näringslivet stärks.

TOPP 5

1. Täby
2. Solna
3. Danderyd
4. Upplands Väsby
5. Sollentuna

KLÄTTRARE

1. Sala
2. Krokoms
3. Tomelilla

ANDEL I ARBETE

(utgör 1/18 av rankingen)

Faktorn visar andelen förvärvsarbetande personer per 1 000 invånare av samtliga invånare i en kommun. Har kommunen ett bra företagsklimat är det lättare att starta och driva företag. Det skapar fler företag och i sin tur fler arbetstillfällen.

TOPP 5

1. Sundbyberg
2. Solna
3. Knivsta
4. Stockholm
5. Kiruna

KLÄTTRARE

1. Laxå
2. Hofors
3. Dals-Ed

SKOLORS ATTITYDER

(utgör 1/90 av rankingen)

Faktorn visar hur företagarna upplever skolans attityder till företagande. Eftersom dagens unga både är morgondagens arbetstagare och arbetsgivare är det viktigt att skolan förmedlar kunskap och näringslivet och företagande.

TOPP 5

1. Ätvidaberg
2. Vellinge
3. Herrljunga
4. Sunne
5. Habo

KLÄTTRARE

1. Surahammar
2. Torsby
3. Fagersta

KOMMUNENS SERVICE TILL FÖRETAGEN

(utgör 1/18 av rankingen)

Kommunens service till företagen handlar framför allt om bemötande och handläggningstider. Det har betydelse för företagets etablering och expansion. Kommunens service är starkt förknippad med hur företagarna upplever företagsklimatet i sin helhet.

TOPP 5

1. Mönsterås
2. Habo
3. Trosa
4. Solna
5. Sunne

KLÄTTRARE

1. Surahammar
2. Ånge
3. Olofström

FÖRETAGANDE

(utgör 1/18 av rankingen)

Statistiken över företagande visar antalet företag per 1 000 invånare. För att inte vilande företag eller företag med mycket liten verksamhet ska påverka resultatet bygger siffrorna på antal företag med minst en anställd.

TOPP 5

1. Åre
2. Stockholm
3. Danderyd
4. Malung-Sälens
5. Strömstad

KLÄTTRARE

1. Ödeshög
2. Norberg
3. Nynäshamn

NYFÖRETAGSAMHET

(utgör 1/18 av rankingen)

De individer som innehar F-skattsedel, är delägare i ett aktivt handelsbolag, är vd eller styrelseordförande i ett aktivt aktiebolag räknas som "företagsamma". De som senaste året blivit "företagsamma" bedöms som "nyföretagsamma". Faktorn beskriver nyföretagsamma personer per 1 000 invånare i kommunen.

TOPP 5

1. Danderyd
2. Lidingö
3. Stockholm
4. Nacka
5. Åre

KLÄTTRARE

1. Åstorp
2. Färgelanda
3. Hjo

LAGAR OCH REGLER

(utgör 1/18 av rankingen)

Faktorn beskriver hur företagarna ser på kommunens tillämpning av lagar och regler. Tillämpningen handlar om effektivitet i ärendehantering, förståelse för företagets ärende och återkoppling om vilka möjligheter som finns.

TOPP 5

1. Mönsterås
2. Herrljunga
3. Laholm
4. Gnosjö
5. Solna

KLÄTTRARE

1. Torsby
2. Surahammar
3. Laxå

KONKURRENS FRÅN KOMMUNEN

(utgör 1/18 av rankingen)

Frågan beskriver i vilken utsträckning företagen anser att kommunens verksamheter tränger undan privat näringsverksamhet.

TOPP 5

1. Ydre
2. Habo
3. Vellinge
4. Gnosjö
5. Markaryd

KLÄTTRARE

1. Ljusnarsberg
2. Laxå
3. Salem

TELE- OCH IT-NÄT

(utgör 1/36 av rankingen)

Faktorn beskriver hur företagarna uppfattar tele- och it-nätet i kommunen. För de flesta företag är det en självklarhet att snabbt och enkelt kunna kommunicera med omvärlden. Valfungerande tele- och IT-nät är en förutsättning.

TOPP 5

1. Sundbyberg
2. Solna
3. Habo
4. Sollentuna
5. Landskrona

KLÄTTRARE

1. Surahammar
2. Laxå
3. Munkfors

INFRASTRUKTUR

(utgör 1/36 av rankingen)

Faktorn beskriver hur företagarna uppfattar vägnätet samt tåg- och flygförbindelserna i kommunen. För företagen är infrastrukturen en avgörande fråga eftersom den påverkar leveranser, tillgång till kunder och personal.

TOPP 5

1. Ängelholm
2. Alvesta
3. Burlöv
4. Sundbyberg
5. Upplands Väsby

KLÄTTRARE

1. Munkfors
2. Surahammar
3. Vindeln

TILLGÅNG TILL KOMPETENS

(utgör 1/18 av rankingen)

Tillgången på arbetskraft med relevant kompetens är en faktor som i stor utsträckning påverkar företagets möjligheter att växa. Enligt Svenskt Näringslivs rekryteringsenkät misslyckas företag med en av fem rekryteringar. Den enskilt största förklaringen till företagets svårigheter att rekrytera är brist på personer med rätt yrkeserfarenhet.

TOPP 5

1. Munkfors
2. Sunne
3. Habo
4. Lund
5. Solna

KLÄTTRARE

1. Laxå
2. Hallstahammar
3. Nordmaling

SAMLAT OMDÖME

(utgör 1/3 av rankingen)

Vad är ett bra företagsklimat? Vi anser att de som är bäst lämpade att svara på den frågan är företagen själva. Det är därför frågan om det sammanfattande omdömet av företagsklimatet i kommunen väger tungt i Svenskt Näringslivs ranking. Företagarna får utifrån sina egna preferenser ange hur bra de upplever att företagsklimatet i kommunen är.

TOPP 5

1. Habo
2. Trosa
3. Mönsterås
4. Sunne
5. Gnosjö

KLÄTTRARE

1. Surahammar
2. Nora
3. Ekerö

Täby kommun har infört ett system som gör det enkelt för medborgarna att jämföra exempelvis skolor och äldreomsorg.

TOPPKOMMUN

ENTREPRENADER TOPP FEM

1. Täby
2. Solna
3. Danderyd
4. Upplands Väsby
5. Sollentuna

Konkurrensutsätter för framtiden

Täby kommun har arbetat aktivt med att konkurrensutsätta sin verksamhet – i närmare 20 år.

– Konkurrensutsättning ger resultat. Vi höjer kvaliteten och utvecklar den skattefinansierade välfärden.

Det här är en viktig framtidsfråga. Den vill vi föregå, säger näringslivschef Kristina Eineborg.

TEXT: LINA SKANDEVALL FOTO: TÄBY KOMMUN

Täby kommun har en, som Kristina själv säger, ”stor del av verksamheten utlagd på entreprenad”. Under året har exempelvis beslut fattats om att lägga ner den kommunala hemtjänsten, liksom Komvux. Numera är det olika privata utförare som tar hand om den verksamheten.

– Att arbeta såhär innebär stora utmaningar. Hur ska vi exempelvis kunna skapa så lika spelregler som möjligt för de privata utförarna som den verksam-

het som bedrivs i vår egen regi? Ska den kommunala verksamheten kunna visa ett resultat i balans medan den privata sfären har vinstkrav? Samtidigt kan den kommunala verksamheten ha andra krav och regler som kan fördyra lönekostnader jämfört med privat sektor, säger Kristina Eineborg.

SMÅFÖRETAG VIKTIGA I UPPHANDLINGAR

För att konkurrensutsättning av kommunens verksamhet ska fungera måste kommunen vara professionella beställare, utveckla sina styrsystem och utvärdera verksamheten.

– Det krävs stora resurser och inte sällan specialistkompetens för att få upphandlingarna att fungera korrekt och effektivt. Det kan ibland vara tufft för mindre kommuner att hantera. Det är också viktigt att hitta en rimlig balans i storleken på upphandlingarna så att vi inte slår undan möjligheterna för mindre företag att vara med, förklarar Kristina Eineborg.

Man har även infört ett system som

gör det enkelt för medborgarna att jämföra exempelvis skolor och äldreomsorg.

– Ska vi låta våra medborgare ta egna, rationella beslut så måste vi bistå med rätt beslutsunderlag, förklarar hon.

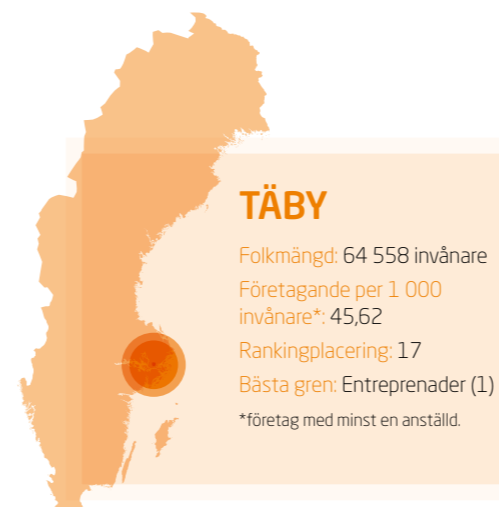
LÄR AV VARANDRA

Täby kommun har tillsammans med bland annat några andra Stockholmskommuner och Svenskt Näringsliv tagit initiativ till skriften ”Fyra steg mot morgondagens välfärd”. Den utgår från de erfarenheter som gjorts avseende konkurrensutsättning och valfrihet. Skriften innehåller också en checklista som kan fungera som stöd för de kommuner som vill utveckla sin välfärd.

– Jag hoppas att fler kommuner tar del av den. Det är onödigt att uppfinna hjulet två gånger. Vi har lång erfarenhet av det här.

Det här kan du göra på foretagsklimat.se

- Ta del av **näringslivsrelaterad statistik** för alla Sveriges kommuner.
- Ta del av **svaren från Svenskt Näringslivs årliga enkät** om företagsklimatet.
- **Jämför din kommun** med andra kommuner.
- Ta del av Svenskt Näringslivs ranking och även **se hur din kommun placerar sig** faktor för faktor.
- **Ladda ner alla resultat** och all statistik till Excel.
- **Få en överblick av Sverige** med den nya kartfunktionen – totalranking eller faktor för faktor.
- **Se vilka åtgärder kommunerna själva angivit** att de genomfört för att förbättra företagsklimatet.
- **Ladda ner en presentation** av din kommuns resultat.

KOMMUNPOLITIKERS ATTITYDER TOPP FEM

- ▶ 1. Trosa
2. Habo
3. Sunne
4. Gnosjö
5. Solna

Inga attitydproblem i Trosa

Årets sjunkbomb 2003. Det blev startskottet för Trosa kommuns resa mot toppen. Nu är de bara ett steg från prispallens guldplats.

– Det absolut viktigaste är att vara bra på att vara kommun och tydliggöra vår roll, säger Johan Sandlund, kommunchef i Trosa, en kommun där man lyckats extremt bra med attitydfrågan. Här är svaren varför.

TEXT: LINA SKANDEVALL FOTO: TROSA KOMMUN

TROSA

Folkmängd: 11 943 invånare

Företagande per 1 000 invånare*: 38,3

Rankingplacering: 2

Bästa gren: Kommunpolitikens attityder (1), allmänhetens attityder (1), tjänstemäns attityder (1)

*företag med minst en anställd.

Attitydfrågan är en av de absolut viktigaste stötestenarna för att nå ett bra företagsklimat. I Trosa hamnar man på förstaplats vad gäller allmänhetens attityder, kommunpolitikens och kommunala tjänstemäns attityder. Här bedrivs en tydlig politik där man inte backar för ambitionerna att skapa ett företagsklimat i toppklass.

VÄNDE SKÄLLSORD TILL DIALOG

– Det är företagen som har hjälpt oss att bli bättre. Genom att vända skällsord till dialog har vi fått en viktig respekt för varandra, säger kommunchefen Johan Sandlund.

Rankingen visar att företagen är nöjda med politikernas attityder. Där

är Trosa bäst i Sverige, samma resultat når de vad gäller allmänhetens attityder. Vad gäller kommunal service hamnar de på tredje plats.

– Vi måste leverera. Allt handlar om vad vi gör, inte det vi pratar om att vi ska göra. Att utföra en handling är oerhört kraftfullt. Det är det bästa sättet för att nå respekt hos företagen, säger Johan Sandlund.

För honom är det något av en mission att få företagen att förstå vad en kommun är och vilka förutsättningar kommunen har.

– Och då måste vi börja hos oss själva. Vad ska vi göra – och vad ska vi inte göra. När vi har tydliggjort vår roll blir vi bra på att vara kommun. Vi måste även arbeta enkelt, tydligt och långsiktigt. Och behålla samma linje under flera år, förklarar han.

HANTERAR ÄRENDE OBYRÅKRATISKT

Marknadsföringspengarna läggs på invånarna i kommunen, inte på extern

TIO TIPS från Trosa Kommun

1. **Var bra på att vara kommun.** Tydliggör vilka roller och vilka förutsättningar ni har som kommun för att få en grundläggande respekt för varandras uppgifter.
2. **Satsa marknadsföringspengarna på invånarna i kommunen,** inte på extern marknadsföring. De bästa marknadsförarna vi har är våra invånare.
3. **Fokusera på leverans.** Då ökar respekten hos företag och invånare.
4. **Skapa mötesplatser.** Få företagen engagerade genom att visa att företagsfrågorna är viktiga, och att ni gör något åt det företagen efterfrågar.
5. **Stå fast vid enkelhet och tydlighet.** Gör det långsiktigt. Och driv samma linje under många år.
6. **Var tillgänglig för företagen.** År man som kommun tillgänglig för företagen, så är man det för sina medborgare också. Det går hand i hand. Alla är lika viktiga kunder.
7. **Skapa en "smörjgrupp";** en grupp som består av de tjänstemän som har mest kontakt med företagen. Gruppen har som syfte att göra det kommunala maskineriet enklare, bekvämare och snabbare.
8. **Vid företagsbesök - visa att du har ett genuint intresse av dem** och att du är mån om att det ska gå bra för dem. Små saker för en kommunledning kan vara en stor sak för ett företag. Som politiker måste vi ta det på allvar.
9. **Uppfinn inte hjulet.** Det är fint att stjäla! Det finns ingen kommunal copyright. Om någon annan kommun har gjort något bra - stjäll!
10. **Var så obyråkratisk som möjligt.** Gå från ord till handling.

marknadsföring.

– De bästa marknadsförarna vi har är våra invånare. Det är ett viktigt sätt att bygga attityd på, förklarar Johan Sandlund.

Trosa arbetar från flera håll. Man har bland annat skapat en "smörjgrupp"; en grupp bestående av de tjänstemän som har mest kontakt med företagen. De ska göra det kommunala maskineriet enklare, bekvämare och snabbare.

– Vi måste kunna hantera ärenden snabbt, på ett så obyråkratiskt sätt som möjligt. Och vi måste vara tillgängliga. Är vi tillgängliga för medborgarna så är vi det också för företagen. Det går hand i hand, säger Johan Sandlund och fortsätter:

– Företagen behöver en god, fungerande välfärd för att etablera sig, och för att stanna kvar.

Det finns mängder av områden där vi fortfarande kan bli bättre. Vi vilar aldrig.

Företaget Airvertise från Åtvidaberg blev i maj 2012 utsedda till månadens UF-företag. Deras affärsidé är att sälja reklamplats i luften.

SKOLORS ATTITYDER TOPP FEM

1. Åtvidaberg
2. Vellinge
3. Herrljunga
4. Sunne
5. Habo

Åtvidaberg prioriterar skolan

På fyra år har Åtvidabergs kommun gjort en rejäl resa – från 193:e plats till 21:a plats. Vad gäller skolans attityder hamnar de på guldplacering.

– Vi är inriktade på att ta tillvara på ungdomarnas kompetens och UF-företag. Vi är en liten kommun och behöver behålla ungdomarna, säger Kjell Barkman, näringslivsansvarig.

TEXT: LINA SKANDEVALL FOTO: ÅTVIDABERG KOMMUN

I Åtvidaberg står långsiktigt arbete i fokus, även när det gäller skolornas attityd till företagande. Kjell Barkman betonar att UF-företagen är en viktig del i kommunens framgång.

– Tack vare UF har vi fått engagerade lärare och inte minst engagerade företagare. Här förstår man hur viktigt det är att ta tillvara på de unga företagarna

och – om de inte fortsätter att driva företaget – fånga upp deras kompetens. Vi är en liten kommun och måste få ungdomarna att stanna kvar här.

SKAPAR MÖTESPLATSER

Den politiska ledningen är helt överens om att det är viktigt med företag, inte minst nya, unga företagare.

”Tack vare UF har vi fått engagerade lärare och inte minst engagerade företagare.”

Näringslivsansvarig
Kjell Barkman

– Vi samarbetar och skapar mötesplatser där vi knyter samman skola och näringsliv, säger Kjell Barkman.

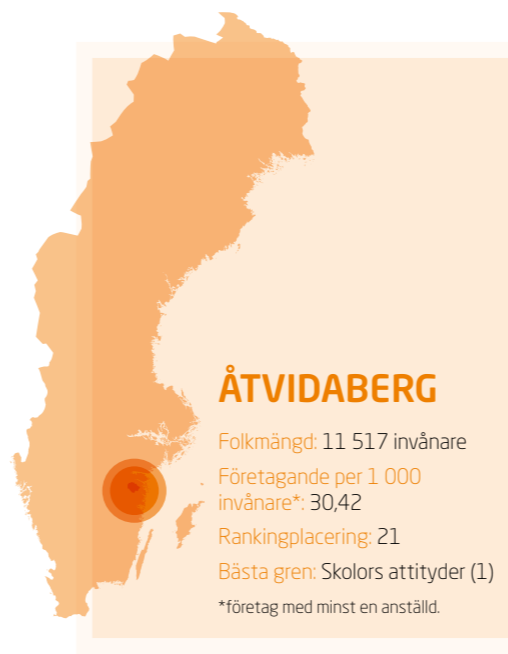
Ett exempel är Bizcamp, ett initiativ taget av Åtvidabergs kommun för att främja tillväxt, utveckling och framåtanda i östgötaregionen.

– Bizcamp, och framför allt UF, har som syfte att ungdomar ska få utbyta tankar och idéer med erfarna företagare för att på ett dynamiskt sätt skapa energi och inspiration för entreprenörskap, säger Kjell Barkman.

IMPONERANDE SAMARBETE

Han är märkbart imponerad och tacksam över att näringslivet med en sådan självklarhet öppnar armarna för ungdomarna.

– De hjälper och stöttar verkligen eleverna. Det är viktigt för att få det här att fungera. Just samarbetet gör att skolans attityder till företagande förbättras. När lärarna ser de goda effekterna blir de ännu mer engagerade i UF-arbetet. Det blir en god spiral som tagit oss ända upp i topp i rankingen. Men vi vet att vi kan nå ännu längre i vårt arbete.

Märken - ett sätt att marknadsföra kommunen och att hjälpa andra kommuner

EN NYHET PÅ FORETAGSKLIMAT.SE är att ni i kommunerna själva har möjlighet att visa hur kommunen arbetar. Genom att använda de inloggningsuppgifter som näringslivsansvariga och kommunalråd fått i sina inkorgar kan kommunen själv visa vilka åtgärder som har genomförts för att förbättra företagsklimatet. Genomförda åtgärder visas som märken på kommunens sida.

Förhoppningen är att kommuner på detta sätt kan ta del av varandras sätt att arbeta med företagsklimatet. Trosas näringslivschef uttryckte det på ett klokt sätt:

”Uppfinn inte hjulet. Det är fint att stjäla! Det finns ingen kommunal copyright. Om någon annan kommun har gjort något bra – stjäla!”

Trosa är en av de kommuner som har angivit vidtagna åtgärder på sajten. Om ni klickar er in på Trosa kan ni bland annat se att Trosa genomför företagsbesök, har en lotsfunktion, näringslivsplan, hemsida till företagare och tjänstegarantier. Vilka åtgärder har din kommun vidtagit?

Mönsterkommun med serviceanda

Mönsterås är en mönsterkommun vad gäller service.

År efter år står de stadigt på toppen i rankingen.

– Vi har en politisk vilja och en noga uttalad policy om att hålla en hög service. Det finns inga andra vägar än att alltid försöka stå på tårna, säger näringslivschefen Thomas Svensson.

TEXT: LINA SKANDEVALL FOTO: MÖNSTERÅS KOMMUN

FÖRETAGSSERVICE TOPP FEM

- ▶ 1. Mönsterås
2. Habo
3. Trosa
4. Solna
5. Sunne

Mönsterås är en liten kommun. Det medför självklara fördelar.

– Vi arbetar nära varandra, även rent fysiskt. Det gör att vi hanterar ärenden snabbt. Av den anledningen har vi heller ingen företagslots. När ett företag ring-er mig går jag in till ansvarig chef, så att han får ärendet i knäet direkt. Då finns

det ingen annan än chefen att skylla på om inte något händer, säger näringslivschefen Thomas Svensson.

FOKUS PÅ BYGGLOVSÄRENDEN

I Mönsterås har bygglovsärenden fått ett extra starkt fokus.

– Där har vi infört tjänstegarantier. Vi

skickar ut information om att ärendet mottagits, när det ska behandlas och när företaget kan förväntas att få svar.

En kommun kan arbeta hårt, men om företagen inte vet om vad som händer så kan effekten ändå utebli. Av den anledningen prioriterar Mönsterås information.

– Jag skickar ut ett nyhetsbrev varannan vecka med de tre viktigaste nyheterna, som också hänvisar till hemsidan. Jag får alltid direkt respons – och med det följer mer jobb. Precis som det ska vara, säger Thomas Svensson.

”KAN BLI BÄTTRE”

Även dialogen mellan kommunen och företagen prioriteras. Att vara så tillgängliga man kan ser Thomas Svensson som något av ”en skyldighet”.

– Vi hälsar på hos företagen, anordnar seminarier och ser hela tiden till att hålla dialogen levande. Hela kommunen, både politiker och tjänstemän, ska vara måna om företagen. Alla ska vara med på servicetåget.

Svenskt Näringslivs ranking granskas alltid noga och ses som en extremt viktig måttstock för hur kommunen mår.

– Vi är bra men vi kan bli bättre. Vi har vissa förutsättningar som vi inte kan förändra. Men det vi kan ändra på, som exempelvis attityder, service

”När ett företag ringer mig går jag in till ansvarig chef, så att han får ärendet i knäet direkt.”

Näringslivschef Thomas Svensson

och upphandlingar. Där arbetar vi stenhårt. Just nu planerar vi en utbildningsdag inom service för alla handläggare. Man får aldrig vara nöjd, säger Thomas Svensson.

Allt om rankingen:

foretagsklimat.se

På vår nya faktsajt hittar du rankingresultat och enkätsvar. Från årets ranking och tidigare. Dessutom kan du titta på de här tre filmerna.

”Vi har en positiv jantelag”

Företagsklimatet är så gott att kommunen tilldelats en omtalad ”anda”. I Gnosjö är företagandet ett så naturligt inslag att man knappt reflekterar över det. I år hamnar Gnosjö på 15:e plats. De senaste åren har allmänhetens attityder varit rakt igenom på topp.

TEXT: LINA SKANDEVALL

– Om någon startar ett företag och lyckas, så är det något som anses vara positivt hos alla; kommun som allmänhet. Vi brukar säga att vi har en positiv jantelag här, säger kommunchefen Lars-Göran Magnusson.

BÄTTRE ATTITYD

Gnosjö är en del av ”Entreprenörskapsregionen”, ett projekt finansierat av Tillväxtverket, där elva kommuner från fyra olika län samarbetar med regelförenkling i fokus. Just för att kommuner tolkar och tillämpar regler olika.

– Vi förstod vikten av intern samordning för att underlätta för företaget i kontakten med kommunen. Och vi har lärt oss betydelsen av förhållnings-sättet mot våra medborgare för en lyckad myndighetsutövning. Allt det här gör att allmänheten får en bättre attityd både till oss och till företagandet, säger Lars-Göran Magnusson.

INGEN UTTALAD STRATEGI

Han medger att man inte har haft någon uttalad strategi för att placera sig högt upp i rankingen. Och det är lätt att förstå varför. Här är företagen en så självklart integrerad del i hela kommunens arbete.

– Vi har många företag med i våra styrelser. Dessutom har vi slagit samman alla nämnder till en myndighetsnämnd, där allt från bygglov till alkoholtill-

stånd hanteras. All tillståndsskrivning ligger där, och även här arbetar vi nära företagen.

Enligt Lars-Göran Magnusson bidrar den starka traditionen av företagande till att allmänhetens attityd är så pass god.

– Är man inte företagare själv, så har man någon typ av relation till en företagare. Här förstår alla att företagen är viktiga.

”Om någon startar ett företag och lyckas, så är det något som anses vara positivt hos alla.”

Kommunchef Lars-Göran Magnusson

ALLMÄNHETENS ATTITYDER TOPP FEM

1. Trosa
2. Vellinge
- ▶ 3. Gnosjö
4. Danderyd
5. Lidingsö

Attityder till företagande

Attityder till företagande är en mycket viktig faktor för företagsklimatet. De påverkar både de befintliga företagen och de individer som funderar på att starta företag.

I rankingen beskriver företagen, utifrån egna erfarenheter, hur de uppfattar olika gruppers attityder till företagande.

Betygen sätts på en sexgradig skala: **dåligt** (1), **inte helt godtagbart** (2), **godtagbart** (3), **bra** (4), **mycket bra** (5) och **utmärkt** (6). Kommunerna rankas utifrån det snittbetyg som ges i Svenskt Näringslivs årliga undersökning om företagsklimatet i landets alla 290 kommuner.

Största staden siktar ännu högre

Argumenten om att det inte går att få ett bra företagsklimat i en storstad håller inte. Stockholm, 23:a i årets ranking, är beviset. ”Vi konkurrerar inte bara om svensk arbetskraft och företag utan även med andra världsstäder. Därför måste vi hålla oss på topp”, säger Ulla Hamilton, borgarråd med ansvar för trafik, arbetsmarknad och företagsfrågor i Stockholms kommun.

TEXT: LINA SKANDEVALL

Visst är hanteringen av byråkratin ett av skälen till att Stockholm hamnar högt.

Men det finns betydligt fler saker att arbeta med för att nå ett väl fungerande företagsklimat i Sveriges största stad och kommun.

– Vi arbetar kanske inte ”hands on” med byråkrati, men vi arbetar tillsammans med näringslivet på ett innovativt sätt, säger Ulla Hamilton.

RINGAR PÅ VATTNET

Ulla tar stadsbyggnadsutvecklingen i miljöprofilområdet Norra Djurgårdsstaden som exempel. Där sker en löpande dialog med näringslivet, som även är med och sätter detaljmålen.

– Det gör att vi skapar en öppenhet som säkert kan avspeglats i rankingen.

Ur Ulla Hamiltons perspektiv är det viktigt att lyfta fram företagen.

– Det är de som sitter på de smarta lösningarna, och som vi gärna tar del av och använder. Jag tycker att företagen ska skryta mer om vad de kan så att vi kan använda dem ännu bättre, säger Hamilton.

Hon förespråkar en politik som utgår från tillväxtperspektivet.

– Det viktigaste är att få företagen att trivas här. Vi ska locka till oss spännande företag, och gör det också. Områden

som IT och dataspel ger ringar på vattnet. Företag attraherar andra företag. Det är oerhört viktigt, eftersom både kapital och människor från hela världen kommer hit.

Trots att Stockholms kommun är 23:a på Svenskt Näringslivs ranking slår man sig knappast till ro.

– Målsättningen är att komma ännu högre upp. Vi jobbar hela tiden med frågorna och utvecklar oss än mer i samarbete med näringslivet. Vi har exempelvis inlett möten i Kista Science City med bland annat äldreomsorgsföretag. Det är en typ av runda bordssamtal där vi erbjuder en arena för att hitta beröringspunkter för gemensamma synergieffekter, säger Ulla Hamilton.

MÅSTE LIGGA I FRAMKANT

Enligt Tanja Ilic, vd på Taxi Stockholm, är Stockholm en spännande och utmanande region att verka i.

– Här skapas mycket av den tillväxt som driver Sverige framåt. Varje dag flyttar över 100 personer hit. Det innebär samtidigt att vi företagare hela tiden måste ligga i framkant och att kommunen måste ge oss goda förutsättningar till fortsatt utveckling. För att staden och attraktionskraften ska finnas kvar måste logistiken fungera. Tiden för

medborgarna att ta sig fram måste vara draglig.

Tanja Ilic har tydligt märkt av att Stockholms kommun har en samlad vision om stadens utveckling till 2030. Den förbättrade infrastrukturen med nya vägbyggen har underlättat för hela branschnäringsen.

Att Stockholm hamnar högt upp på rankingen är inget som förvånar henne.

– Växer staden så attraherar man mer människor, det är en del i globaliseringen. Här gäller det att hänga med som huvudstad. Kvaliteten i kommunens arbete har kanske också betydelse. Resultatet i rankingen visar att kommunen fortsätter att vara lyhörd för de krav och förväntningar vi företagare har, och att det finns en vilja och förståelse till att vara lösningsorienterade. Givetvis är det glädjande.

GNOSJÖ

Folkmängd: 9 400 invånare

Företagande per 1 000

invånare*: 41,80

Rankingplacering: 15

Bästa gren: Allmänhetens attityder (3)

*företag med minst en anställd.

STOCKHOLM

Folkmängd: 864 324 invånare

Företagande per 1 000

invånare*: 52,28

Rankingplacering: 23

Bästa gren: Företagande (2)

*företag med minst en anställd.

Svenskt Näringslivs regionkontor

Falun 023-580 00

Gävle 026-54 36 90

Göteborg 031-62 94 00

Halmstad 035-18 20 40

Jönköping 036-30 32 00

Kalmar 0480-44 55 50

Karlsamn 0454-347 47

Karlstad 054-14 27 70

Linköping 013-25 30 00

Luleå 0920-679 70

Malmö 040-35 25 00

Stockholm 08-762 70 00

Sundsvall 060-16 73 00

Umeå/Skellefteå 090-71 82 86

Uppsala 018-711 01 00

Visby 0498-24 96 60

Västerås 08-553 430 71

Växjö 0470-74 84 00

Örebro 019-19 57 00

Östersund 063-12 38 10

Mailadress: stad@svensktnaringsliv.se

SVENSKT NÄRINGSLIV